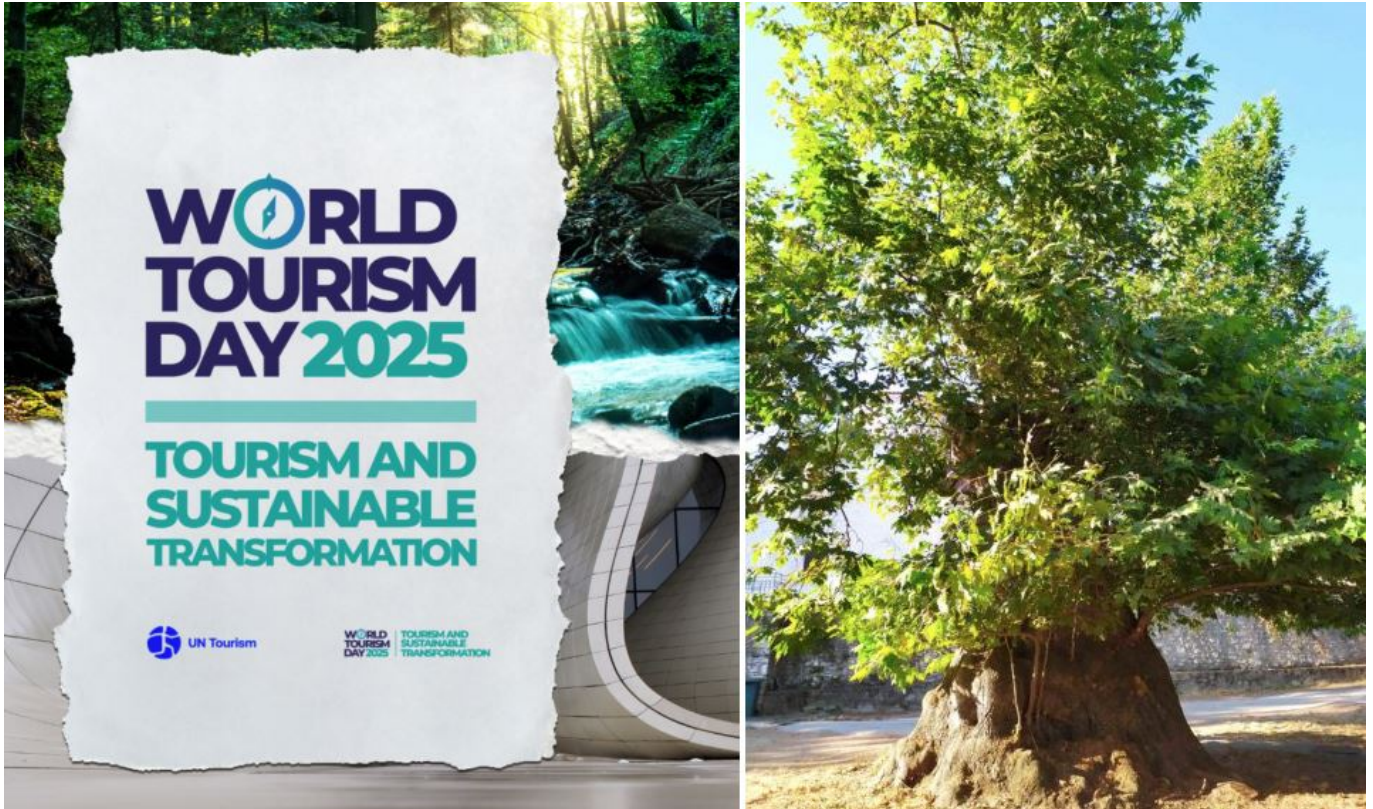

Ένταξη μνημειακού πλατάνου Αγ. Ιωάννη Αρκαδίας στο Δίκτυο Αιωνόβιων Δέντρων Ελληνικής Επανάστασης

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Τουρισμού (27 Σεπτεμβρίου 2025), που φέτος έχει ως θέμα «Τουρισμός και Βιώσιμος Μετασχηματισμός», το Ινστιτούτο Πολιτισμού Μεσσηνίας ανακοινώνει την ένταξη του μνημειακού πλατάνου του οικισμού Αγ. Ιωάννη Αρκαδίας στο ερευνητικό έργο του «Δίκτυο Αιωνόβιων Δέντρων Ελληνικής Επανάστασης», καθώς σχετίζεται με σημαντικά γεγονότα και ιστορίες της Ελληνικής Επανάστασης, με στόχο την προστασία και την ανάδειξή του ως νέο τοπόσημο της Αρκαδίας.

Το εν λόγω ερευνητικό έργο δημιουργήθηκε το επετειακός έτος 2021 υπό την αιγίδα της Επιτροπής «Ελλάδα 2021» και απαριθμεί 71 μνημειακά δέντρα στην

Πελοπόννησο, ενώ στοχεύει στην προστασία και ανάδειξη αιωνόβιων δέντρων που σχετίζονται με την Ελληνική Επανάσταση. Τα αιωνόβια δέντρα του Δικτύου αποτελούν τους τελευταίους ζωντανούς σιωπηλούς μάρτυρες της ιστορίας της επανάστασης των Ελλήνων για ελευθερία. Πρόκειται για δέντρα που «είδαν» και «άκουσαν» τους Έλληνες επαναστάτες να οραματίζονται μια ελεύθερη χώρα, δέντρα που έζησαν την αντάρα των μαχών και στη σκιά τους εκάθησαν οι Έλληνες αγωνιστές, δέντρα που «άκουσαν» τις καμπάνες να ηχούν το χαρμόσυνο μήνυμα της ελευθερίας από τον τουρκικό ζυγό,

Η πρόταση και η ερευνητική τεκμηρίωση για την ένταξη του υπεραιωνόβιου πλατάνου Αγ. Ιωάννη Δήμου Βόρειας Κυνουρίας στο εν λόγω Δίκτυο έγινε από τον διακεκριμένο Καθηγητή Κλασικής Αρχαιολογίας κ. Παναγιώτη Φάκλαρη, που κατάγεται από την Αρκαδία. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον Καθηγητή, ο Άγιος Ιωάννης υπήρχε από τη βυζαντινή εποχή και αναφέρεται από τον Φραντζί το 1435, ενώ λειτουργούσε ελληνικό σχολείο τουλάχιστον από τα μέσα του 18ου αιώνα. Το 1798 ο Αγιαννίτης μεγαλέμπορος της Τεργέστης, Δημήτριος Καρυτσιώτης, ίδρυσε στον οικισμό την Σχολή Καρυτσιώτη, η οποία πυρπολήθηκε από τον Ιμπραήμ το 1826. Στα χρόνια της Επανάστασης έζησε στον οικισμό ο εξέχων πρόκριτος Πάνος Σαρηγιάννης, η συμβολή του οποίου στον Αγώνα ήταν πολύ σημαντική.

Επίσης, Αγιαννίτες ήταν οι ξακουστοί αδελφοί Ζαφειρόπουλου, με σπουδαιότερο τον στρατηγό της Επανάστασης Πάνο Ζαφειρόπουλο (Άκουρο) και τα αδέλφια του Κωνσταντίνο, γεροϋσιαστή και βουλευτή κατά τη διάρκεια της Επανάστασης, και Ιωάννη, που ως αρχηγός των αγωνιστών της Επαρχίας Αγ. Πέτρου συμμετείχε στις μάχες της Πολιανής και των Βερβένων, ενώ τα αδέλφια του είχαν αιχμαλωτιστεί τον Απρίλιο του 1825, ο Πάνος στην Μάχη στο Κρεμμύδι και ο Κωνσταντίνος στην Μάχη της Σφακτηρίας, και βρίσκονταν φυλακισμένοι των Τούρκων στο κάστρο της Μεθώνης.

Ο μνημειακός πλάτανος με περίμετρο 9 μ. βρίσκεται δίπλα από τον ναό του Αγ. Ιωάννου Προδρόμου, στον οποίο οφείλει το όνομα του ο οικισμός, και δίπλα στην παλαιά και κύρια κρήνη του οικισμού, ενώ σύμφωνα με την παράδοση φυτεύτηκε όταν χτίστηκε ο ναός το 1578. Έτσι, λόγω της ύπαρξης της κρήνης και της εκκλησίας, προφανώς κάθισαν στην σκιά του πλατάνου σημαντικές προσωπικότητες του Αγώνα. Σύμφωνα με τον κ. Φάκλαρη, στις 20 Ιουνίου 1821 ο Δημήτριος Υψηλάντης, που κατευθυνόταν στα Βέρβена, διανυκτέρευσε στον Άγιο Ιωάννη, ενώ τον συνόδευαν μεταξύ άλλων ο Θ. Κολοκοτρώνης, ο Παπαφλέσσας, ο Γιατράκος, ο Ρήγας Παλαμήδης, ο Ανδρέας Ζαΐμης, ο Κανέλλος Δεληγιάννης, ο Αναγνωσταράς, ο Κεφάλας και ο επίσκοπος Βρεσθένης Θεοδώρητος. Επιπλέον, τον

Ιούλιο του 1822 η τότε Κυβέρνηση της επαναστατημένης Ελλάδος βλέποντας να καταφθάνει ο Δράμαλης από την Κόρινθο έντρομη εγκατέλειψε το Άργος και πρόστρεξε σε δύο ελληνικά πλοία, ενώ στις 22 Αυγούστου τα μέλη της Κυβέρνησης αποβιβάστηκαν στο λιμάνι του Άστρους και κατέφυγαν για ασφάλεια στον Άγιο Ιωάννη, όπου και παρέμειναν έως τις 30 Σεπτεμβρίου 1822 και ο Άγιος Ιωάννης αποτέλεσε την έδρα της τότε Κυβέρνησης.

Στην βάση αυτών, σύντομα, το εν λόγω μνημειακό δέντρο θα σημειωθεί με την επετειακή ετικέτα του Δικτύου, στο πλαίσιο τοπικής εκδήλωσης σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς, το σήμα του οποίου φιλοτέχνησε η ομογενής ζωγράφος Joanna Kordos που ζει στην Μεμβούρνη και είναι εμπνευσμένο από τον «Γέρο του Μοριά».

Επιπλέον, στο πλαίσιο αναμενόμενης πρόσκλησης του Υπουργείου Πολιτισμού για τον εμπλουτισμό του Εθνικού Ευρετηρίου Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ελλάδας, σύμφωνα με την σχετική σύμβαση της UNESCO, θα κατατεθεί αίτηση με στόχο το Δίκτυο Αιωνόβιων Δέντρων Ελληνικής Επανάστασης να εγγραφεί στο εν λόγω Ευρετήριο της Ελλάδας ως «Καλή Πρακτική για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς», καθώς σύμφωνα με απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού το εν λόγω Δίκτυο συνιστά μια καλή πρακτική διαφύλαξης και ανάδειξης του τρόπου με τον οποίο η συλλογική μνήμη αποτυπώνεται στον φυσικό χώρο και στο τοπίο.

Τέλος, σχεδιάζεται να εκδοθεί λεύκωμα που θα περιλαμβάνει φωτογραφικό υλικό των εν λόγω μνημειακών δέντρων και των εκδηλώσεων σήμανσής τους καθώς και των σημαντικών ιστοριών της Ελληνικής Επανάστασης με τις οποίες σχετίζονται, ενώ παράλληλα μελετάται να δημιουργηθεί ειδικό ντοκιμαντέρ προβολής τους ώστε να αποτελέσουν πόλο τουριστικής έλξης.

WORLD TOURISM DAY 2025

**TOURISM AND
SUSTAINABLE
TRANSFORMATION**

UN Tourism

ΔΙΚΤΥΟ ΑΙΩΝΟΒΙΩΝ ΔΕΝΤΡΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

1821 ~ 2021

ΔΙΚΤΥΟ ΑΙΩΝΟΒΙΩΝ ΔΕΝΤΡΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

